I. AANTEKENINGEN

Evaluatie van de actiepunten van de vorige keer:

Nieuwe actiepunten:

3.2. ACTIVEREND LESGEVEN

A. ACHTERGROND

Met activeren bedoelen we in dit verband het actief betrokken maken van leerlingen en daarmee het actief maken van hun mogelijkheden.
Wat bedoelen we met activerend lesgeven? Kort gezegd moet de leerkracht de kinderen activeren. Ofwel: hij moet minder doen en de leerling meer. Door dit activerend lesgeven wordt de betrokkenheid van de leerlingen aanzienlijk verhoogd, wat tevens een hoger leerrendement tot gevolg heeft.
Als een leerkracht activerend lesgeeft, maakt hij gebruik van verschillende strategieën met het onderliggende doel de betrokkenheid van de leerlingen te maximaliseren. De juiste keuze van didactische werkvorm, instructievorm en verwerkingsvorm zijn uitgewerkt in aparte bouwstenen:

- Het stellen van de juiste vraag (bouwsteen 3.3)
- Het gebruik van interactie (bouwsteen 3.1)
- Proces en product (bouwsteen 2.4)
- Een goede relatie (bouwsteen 4.1)
- De juiste instructievorm (bouwstenen 1.1 – 1.5)
- Activerende/coöperatieve werkvormen (bouwsteen 3.2 en 3.4)

Hoe dit alles wordt vorm gegeven blijkt uit de checklist Activerend Lesgeven:

- De leerkracht maakt weinig gebruik van gesloten vragen;
- De leerkracht maakt veel gebruik van open vragen;
- De leerkracht maakt gebruik van denkvragen en doorvragen;
- De leerkracht wacht even na het stellen van een vraag;
- De leerkracht maakt gebruik van alle niveaus van interactie;
- De leerkracht heeft een terughoudende rol;
- De leerkracht peilt regelmatig of de leerlingen het begrijpen;
- De leerkracht geeft veel gespreide beurten;
- De leerkracht gaat zo nodig in op reacties van kinderen;
- De leerkracht gaat positief om met reacties van kinderen;
- De leerkracht heeft oog voor afdwalende en inactieve kinderen;
- De leerkracht heeft veel individueel oogcontact;
- De leerkracht heeft veel oogcontact met de groep;
- De leerkracht legt meer nadruk op proces dan op product;
- De leerkracht laat de kinderen op het eigen werk reflecteren;
- De leerkracht gebruikt afwisselende werkvormen;
- De leerlingen werken waar mogelijk samen;
- De leerlingen doen actief mee met de les;
- De leerlingen verwoorden hun oplossingsstrategieën;
- De leerlingen worden gestimuleerd mee te werken? (blaadje) ;
- De leerlingen doen zoveel mogelijk zelf;
- De leerlingen corrigeren zoveel mogelijk hun eigen werk;
- De leerlingen doen veel organisatorische taken;
- De leerlingen verrichten veel routines zelf (punt slijpen etc.).

B. BEGINSITUATIE
(Wat is de huidige stand van zaken? Pluspunten en werkpunten.)

_____

_____

_____

C. KIJKWIJZER LEERLING ALS PROCESEIGENAAR
(voor nulmeting, klassenbezoek e.d.)

		winstpunt		werkpunt	actiepunt
1	De school maakt een bewuste keuze waarom en op welke wijze zij de leerlingen willen activeren.	+	±	-	
2	In elke groep maakt de leerkracht bewust en gericht gebruik van Activerend Lesgeven.	+	±	-	
3	Onze leerkrachten beschikken over vaardigheden op het gebied van de basiscommunicatie.	+	±	-	
4	Onze leerkrachten maken tijdens hun instructie veel gebruik van verschillende soorten vragen.	+	±	-	
5	Er zijn binnen het team concrete afspraken gemaakt over de wijze van activerend lesgeven.	+	±	-	
6	De leerlingen hebben geleerd hun eigen werk te corrigeren en te beoordelen.	+	±	-	
7	Het thema 'Activeren' van leerlingen' wordt regelmatig geëvalueerd tijdens een teamvergadering.	+	±	-	
8	Het thema 'Activeren' wordt regelmatig betrokken bij groepsbesprekingen en klassenbezoeken door de directie.	+	±	-	
9	Er is op onze school een visiedocument 'Activeren' vastgesteld.	+	±	-	
10	Dit document heeft een bijlage waarin de schoolspecifieke afspraken zijn opgenomen (waaronder 5).	+	±	-	
11	Deze afspraken worden jaarlijks geëvalueerd en zo nodig aangepast of aangevuld.	+	±	-	

D. DOEL VAN DEZE BOUWSTEEN
(Wat willen we bereiken?)

1. We willen als school gericht werken aan het activeren van onze leerlingen.
2. Elementen van het activerend lesgeven zijn ruimschoots aanwezig en meetbaar.
3. Alle teamleden kennen de achtergronden van het 'Activerend Lesgeven'.
4. Alle teamleden werken bewust en gericht aan hun vaardigheden in het 'Activerend Lesgeven'.
5. Er is een kijkwijzer 'Activeren' die gebruikt wordt bij klassenbezoeken.
6. Er is een visiedocument 'Activeren'.
7. Er is een document met concrete afspraken.
8. _____
9. _____

E. INDICATOREN
(waaruit blijkt dat we ons doel bereikt hebben?)

Vanuit de hiervoor beschreven theorie en het hierboven verwoorde doel operationaliseren wij tot de volgende indicatoren:

1. We hebben een omschreven visie op 'Activerend Lesgeven'.
2. In deze visie is verwoord hoe we werken aan het 'Activerend Lesgeven'.
3. Er is een kijkwijzer voor de klassenbezoeken en individueel gebruik.
4. Uit klassenbezoeken blijkt dat leerkrachten bewust gebruik maken van de principes van het 'Activerend Lesgeven'.
5. Leerkrachten werken gericht aan het uitbreiden van hun vaardigheden op het gebied van 'Activerend Lesgeven'.
6. _____
7. _____

F. WERKAFSPRAKEN

1. De volgende teamleden fungeren als commissie 'Activeren': _____
2. Deze commissie schrijft een documentje 'Activeren'. (Hierbij kan gebruik gemaakt worden van de bestaande documenten in de map en in deze bouwsteen.)
3. Deze commissie schrijft voor de volgende vergadering een voorstel voor een 'Kijkwijzer Activeren'.
4. _____
5. _____
6. _____

G. TIJDSPLANNING

_____

_____

H. EVALUATIE & BORGING

1. In week .... vullen alle teamleden opnieuw de kijkwijzer in en benoemen hun werkpunten. (Of: middels klassenconsultaties worden de kijkwijzers ingevuld en ingezameld.)
2. De commissie zorgt voor tijdige verspreiding, inzameling en verwerking.
3. De commissie stelt op basis van de verwerking een korte notitie op met aanbevelingen. Hierbij wordt de eerste meting meegenomen en de ontwikkeling beschreven.
4. Deze notitie wordt besproken tijdens de eerstvolgende teamvergadering. Hieruit kunnen desgewenst beleidsvoornemens of scholingsafspraken geformuleerd worden.